
Żegotki, st. 5 (GAZ 376), gm. Strzelno, woj. bydgoskie

Informator Archeologiczny : badania 32, 60-61

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ŻABIENKO, st. 12 (GAZ 347), gm. Mogilno, woj. bydgoskie

- osada kultury ceramiki wstęgowej rytej fazy późnej, III (neolit)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Ryszarda Kirkowskiego (Polska Akademia Nauk, Instytut Archeologii i Etnologii, Oddział w Poznaniu, Zespół d/s Ratownictwa Archeologicznego). Koordynacja prac doc. dr hab. Lech Czerniak (autor sprawozdania). Ratownicze badania archeologiczne na trasie gazociągu tranzytowego Jamał - Europa zach. Finansowane przez EuRoPol GAZ S.A.

Stanowisko zostało odkryte w wyniku badań powierzchniowych w 1994 przez ekspedycję przygotowującą archeologiczne opracowanie trasy przebiegu gazociągu. W programie badań ratowniczych wytypowano do nadzorów wykonywanych bezpośrednio w trakcie prac budowlanych. W czasie nadzorów wykonanych w maju 1998 r. okazało się, że stanowisko ma większy zasięg niż oceniono na podstawie badań powierzchniowych. Zbadano powierzchnię 1,3 ara. Zarejestrowano 3 jamy z późnej fazy (III) kultury ceramiki wstęgowej rytej (180 fragmentów ceramiki). Z analizy planigraficznej wynika, że wykopy objęły północny skraj osady.

ŻEGOTKI, st. 4, gm. Strzelno, woj. bydgoskie

- ślady osadnictwa kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych (fazy II-III, IV-V- neolit)
- ślady osadnictwa kultury amfor kulistych (neolit)
- ślady osadnictwa kultury łużyckiej (środkowa epoka brązu - wczesna epoka żelaza)

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu Jamał-Europa zach. Przeprowadzone przez mgr. Ryszarda Kirkowskiego. Koordynacja prac dr doc. hab. Lech Czerniak (autor sprawozdania). Przebadano powierzchnię 6 arów.

Ogólnie na całym stanowisku zarejestrowano 19 rozproszonych obiektów, które pod względem chronologiczno-kulturowym można podzielić na dwie fazy.

Pierwszą fazę reprezentują cztery jamy kultury amfor kulistych o nieokreślonej funkcji.

W drugiej fazie funkcjonowała na stanowisku osada kultury łużyckiej. Należy do niej 1 jama i 11 dołków posłupowych nietworzących jednak regularnego układu. Zarówno stosunkowo niewielka (jak na standardy kujawskie) gęstość występowania obiektów, jak i ich ubogie wypełnisko wskazują, iż badano skraj zasięgu osadnictwa na tym stanowisku.

ŻEGOTKI, st. 5 (GAZ 376), gm. Strzelno, woj. bydgoskie

- ślady osadnictwa kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- ślady osadnictwa kultury późnej ceramiki wstęgowej, faza I, z ceramiką kłutą, neolit)
- osada kultury późnej ceramiki wstęgowej (fazy II-III, neolit)
- ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych (fazy II-V, neolit)
- osada kultury amfor kulistych (faza IIb-IIIa, neolit)
- ślady osadnictwa kultury ceramiki sznurowej (faza A, neolit)
- ślady osadnictwa z wczesnej epoki brązu (I-II okres)
- osada kultury łużyckiej (V okres epoki brązu)
- cmentarzysko kultury przeworskiej (starszy okres wpływów rzymskich, II w.)
- osada kultury przeworskiej (młodszy okres wpływów rzymskich)
- osada wczesnośredniowieczna (faza E)

Badania przeprowadzone przez mgr. Ryszarda Kirkowskiego (Polska Akademia Nauk, Instytut Archeologii i Etnologii, Oddział w Poznaniu, Zespół d/s Ratownictwa Archeologicznego). Koordynacja prac doc. dr hab. Lech Czerniak (autor sprawozdania). Ratownicze badania archeologiczne na trasie gazociągu tranzytowego Jamał - Europa zach. Finansowane przez EuRoPol GAZ S.A. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 2,4 ara.

Ratownicze badania wykopaliskowe wyprzedzające budowę gazociągu tranzytowego zostały przeprowadzone we wrześniu 1998 r w czasie nadzorów nad pracami montażowymi.

Ogólnie na całym stanowisku zarejestrowano 112 obiektów, które pod względem chronologiczno-kulturowym można podzielić na dziesięć faz.

1, 2 - zarejestrowano pojedyncze fragmenty ceramiki kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultury późnej ceramiki wstęgowej (f 1 - z ceramiką kłutą),

3 - kompleks obiektów gospodarczych kultury późnej ceramiki wstęgowej. Jest to zespół 4 glinianek. z których jedna została następnie wykorzystana jako wędzarnia ryb. Blisko dna tego ostatniego obiektu (około 2 m od powierzchni gruntu) znaleziono fragmenty grubej tkaniny lnianej,

4 - jeden nieokreślony obiekt kultury pucharów lejkowatych,

5 - 14 obiektów kultury amfor kulistych, które odkryto w formie skupiska w zachodniej części wykopu. Należy podkreślić, że dostarczyły one bardzo licznego zbioru naczyń ceramicznych,

6 - pojedyncze fragmenty ceramiki kultury ceramiki sznurowej (f A) i I-II okres epoki brązu,

7 - osada kultury łużyckiej. Odkryto 5 obiektów o ubogiej zawartości świadczących, że jest to albo dalekie obrzeże stałej osady albo krótkotrwałe i niewielkie osiedle,

8, 9 - zdecydowanie najwyraźniej zaznacza się obecność osadnictwa kultury przeworskiej, przy czym jest pewne, że mamy tu do czynienia z dwiema całkowicie odrębnymi fazami zasiedlenia: cmentarzyskiem ciałopalnym z II w.n.e i osadą z III-IV w (m.in. toczona na kole ceramika siwa).

W przypadku cmentarzyska wiadomo, że wykopy trafiły tylko na jego południowy skraj. Niestety w tej właśnie części cmentarzysko zostało silnie zniszczone przez budynek mieszkalny i otaczające go obiekty gospodarcze, który funkcjonował tu w I poł. XX w. a w początku lat 50-tych został rozebrany a działka zamieniona na pole uprawne. Odkryto cztery częściowo zniszczone groby, których zachowane wyposażenie świadczy jednak, że mamy do czynienia z obiektem bogato wyposażonym (m.in. grób, z którego wyposażenia zachowały się metalowe części tarczy, 2 żelazne groty oszczepów, nożyce i 2 klamry do pasa).

10 - niewielka osada (zagroda) wczesnośredniowieczna. Odkryto skupisko kilku jam we wschodniej części wykopów. Oprócz stosunkowo licznej ceramiki znaleziono w nich kabłączek skroniowy.

ŻULAWKA MAŁA, st. 1, gm. Wyrzysk, woj. pilskie, AZP 37-31/80

- osada kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- osada kultury amfor kulistych (neolit)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu przez mgr. Jarosława Rolę (Muzeum Okręgowe w Pile). Finansowane przez Muzeum Okręgowe w Pile i WZ w Pile. Siódmy sezon badań.

Kontynuowano badania w strefie osad ludności kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultury amfor kulistych, poszerzono w kierunku północnym wykopy z 1997 roku.

Zarejestrowano obecność warstwy kulturowej i obiektów późnej fazy kultury ceramiki wstęgowej rytej i fazy III kultury amfor kulistych. Pozyskano fragmenty pucharu kultury ceramiki sznurowej (faza 2) i nieliczny materiał ceramiczny kultury łużyckiej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Pile.

Wyniki badań zostaną opracowane w ramach prac magisterskich powstających w Instytucie Prahistorii w UAM w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

Żuławka Mała, st. 13, gm. Wyrzysk, woj. pilskie, AZP 38-31/36 - patrz: paleolit